

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

مخاطبات

محسن قرائنی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

غدیر در قرآن: گزیده ای از مباحث درس‌هایی از قرآن

نویسنده:

محسن قرائتی

ناشر چاپی:

مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	غدیر در قرآن: گزیده ای از مباحث درس‌هایی از قرآن
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۸	۱- مقدمه
۱۰	۲- گزارش آخرین حج پیامبر
۱۶	۳- آیه تبلیغ
۲۳	۴- نکته ای لطیف
۲۵	۵- آیه اِکمال دین
۳۰	۶- نکات لطیف
۳۸	درباره مرکز

غدیر در قرآن: گزیده ای از مباحث درسهایی از قرآن

مشخصات کتاب

سرشناسه: قرائتی، محسن، ۱۳۲۴ -

عنوان و نام پدیدآور: غدیر در قرآن: گزیده ای از مباحث درسهایی از قرآن / محسن قرائتی.

مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی درسهایی از قرآن، ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری: ۳۲ ص؛ ۱۰/۵×۱۴ س م.

شابک: ۲۵۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۵۶۵۲-۸۱-۲

یادداشت: چاپ دوم.

یادداشت: عنوان دیگر: غدیر در قرآن.

عنوان دیگر: غدیر در قرآن.

موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- اثبات خلافت

موضوع: غدیر خم -- جنبه های قرآنی

رده بندی کنگره: BP۱۰۴/غ/۴ ق ۴ ۱۳۸۷

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۹۲۲۶۷

ص: ۱

اشاره

غدیر در قرآن « مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

یکی از سؤالاتی که جوانان مطرح می کنند، این است که چرا نام حضرت علی علیه السلام در قرآن نیامده است؟

متأسفانه این سؤال ناشی از عدم آشنایی نسل نو با قرآن و معارف آن است، که نمی دانند دهها آیه از قرآن کریم درباره حضرت علی نازل شده است و می توانند با مطالعه تفاسیر معتبر آن را دریابند.

اصولاً یکی از شیوه های قرآن آن است که به جای بیان نام افراد، ویژگی های آنان را ذکر می کند تا برای دیگران الگو باشند، چنانکه نام حضرت خضر و مؤمن آل فرعون در قرآن نیامده است.

ص: ۳

از مجموع آیاتی که راجع به حضرت علی علیه السلام می باشد، دو آیه مربوط به ماجرای نصب حضرت به امامت، در غدیر خم است که عبارتند از: آیات ۳ و ۶۷ سوره مائده.

سوره مائده، به اعتقاد عموم مفسران، در اواخر عمر پیامبر صلی الله علیه و آله نازل شده و لذا این دو آیه که مربوط به جانشینی آن حضرت می باشد، در این سوره آمده است.

علاوه بر این دو آیه، روایات بسیاری از یاران پیامبر درباره واقعه غدیر رسیده است که مرحوم علامه امینی نام ۱۱۰ نفر از آنان و نام دانشمندان و مورخان و شاعران بسیاری از شیعه و سنی، که در

طول ۱۴ قرن گذشته به این موضوع پرداخته اند، در مجموعه یازده جلدی الغدیر آورده است.

ابتدا گزارش آخرین سفر حج پیامبر (حجّه الوداع) را مرور کنیم و سپس آیاتی را که در این واقعه نازل شده است، توضیح دهیم.

۲- گزارش آخرین حج پیامبر

غدیر در قرآن « گزارش آخرین حج پیامبر

پیامبر در چهل سالگی به پیامبری رسید. سه سال مخفیانه و ده سال علنی تبلیغ کرد. بخاطر فشار و تهدید کفار، از مکه به مدینه هجرت کرد. شش سال در مدینه ماند، خواست برود مکه اعمال عمره را انجام بدهد، اما کفار مکه نگذاشتند پیامبر وارد شود و نزدیک بود درگیری پیش بیاید که صلح حدیبیه برقرار شد. دو سال بعد پیامبر و مسلمانان مکه

ص: ۵

را فتح کردند و خانه خدا را زیارت کرده و به مدینه بازگشتند. دو سال دیگر در

مدینه ماندند و در سنّ شصت و سه سالگی پیامبر اعلام کرد برای انجام مناسک حج به مکه می روم، هر کس می خواهد بیاید. جمعیت انبوهی از مدینه و اطراف آن و دیگر مناطق اسلامی به مکه آمدند.

هنگام بازگشت، جبرئیل نازل شد و این آیه را آورد: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ...» و پیامبر را مامور نمود تا ولایت علی ابن ابی طالب را اعلام کند. لذا پیامبر در منطقه ای به نام غدیر خم، دستور توقف داد تا همه رسیدند. اینجا نقطه ای بود که راهها از هم جدا می شد، یکی به سمت مدینه،

ص: ۶

یکی به سمت یمن و یکی به سمت عراق می رفت.

پیامبر فرمود: آنها که رفته اند، باز گردند و صبر کنید تا آنها که بازمانده اند، برسند. هنگام ظهر نماز خواندند و پس از نماز، پیامبر خطبه ای مفصل خواند و آنگاه فرمود:

من به زودی دعوت خدا را اجابت کرده، از میان شما می روم. ای مردم! درباره من چگونه شهادت می دهید؟ همگی با صدای بلند گفتند: گواهی می دهیم که تو رسالت الهی را ابلاغ کردی و آخرین تلاش و کوشش را در راه هدایت ما نمودی، خداوند ترا جزای خیر دهد.

سپس فرمود: من می روم ولی دو چیز گرانقدر در

ص: ۷

میان شما به یادگار می گذارم: یکی کتاب خدا که واسطه میان پروردگار و شماست، و دیگری خاندان من که خداوند به من خبر داده این دو از هم جدا نشوند، تا در بهشت به من پیوندند، از این دو پیشی نگیرید که هلاک شوید و دست از دامن آن دو بردارید که گمراه شوید.

آنگاه پیامبر دست علی را گرفت و بلند کرد، آن چنان که سفیدی زیر بغل هر دو نمایان شد و همه او را دیدند و شناختند. در اینجا پیامبر فرمود: «إِیَّهَا النَّاسُ مَنْ أَوْلَى النَّاسِ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ»: چه کسی به مؤمنان از خود آنها سزاوارتر است؟

گفتند: خدا و پیامبرش داناترند، پس فرمود: خدا،

ص: ۸

مولای من است، و من مولی و سرپرست مؤمنانم و نسبت به آنها از خودشان سزاوارترم. سپس فرمود:

«من کنت مولاه فهذا علیّ مولاه»: هر که من مولای اویم، این علی مولای اوست. سپس دست به سوی آسمان برداشت و چنین دعا کرد:

خداوندا! دوستان او را دوست بدار و دشمنانش را دشمن بدار، یارانش را یاری کن، و آنها که او را ترک کنند، از یاری خویش محروم ساز، حق را همراه او بدار و او را از حق جدا مکن. سپس فرمود: حاضران، این خبر را به غایبان برسانند.

خطبه که پایان رسید، جمعیت متفرق نشده بود که جبرئیل نازل شد و این آیه را بر پیامبر خواند:

ص: ۹

«الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي...»

پیامبر فرمود: خدا را سپاس که دین خود را کامل و نعمت خود را بر ما تمام کرد، و از رسالت من و ولایت پس از من خشنود گشت.

در این هنگام شور و غوغایی در میان مردم افتاد و همه، از جمله ابوبکر و عمر، این موقعیت بزرگ را به علی ابن ابی طالب تبریک گفتند:

«بَيْحٌ بَيْحٌ لَكَ يَا عَلِيُّ أَصْبَحَتْ مَوْلَايَ وَ مَوْلَايَ - كُلُّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَةٍ» "مبارک باد بر تو، مبارک باد بر تو، ای فرزند ابوطالب! تو مولای من و مولای تمام مردان و زنان با ایمان گشتی.

این بود اجمالی از ماجرای غدیر، و اکنون به تفسیر

ص: ۱۰

دو آیه نازل شده در این باره می پردازیم.

۳- آیه تبلیغ

غدیر در قرآن « آیه تبلیغ

«يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ» مائده/۶۷

ای پیامبر! آنچه را از طرف پروردگارت به تو نازل شده، به مردم ابلاغ کن، و اگر انجام ندهی، رسالت او را به انجام نرسانده ای و خدا تو را از مردم حفظ می کند. خداوند مردمان کافر را هدایت نمی کند.

این آیه نکاتی دارد:

۱. عبارت (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ) که در قرآن دو بار بیشتر نیامده، بیانگر آن است که آنچه پیامبر وظیفه دارد آن را به گوش مردم برساند امر مهمی است

ص: ۱۱

که مربوط به رسالت اوست و او چون رسول است باید آن را اعلام کند.

۲. کلمه (بَلَّغْ) یعنی با جدیت و اهتمام تمام آن را ابلاغ کن و به گوش مردم برسان تا کسی بعداً نگوید این مطلب به ما نرسید.

۳. (مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ) یعنی مردم بدانند آنچه پیامبر می گوید از جانب خودش نیست، از طرف خداست، خدایی که صاحب اختیار همه است.

۴. (وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ) یعنی ابلاغ این موضوع به شکل عملی و در قالب یک مراسم باشد. زیرا قرآن به جای آن که بفرماید: (بَلَّغْ ... وَإِنْ لَمْ تُبَلِّغْ = بگو ... و اگر نگویی)، می فرماید: (بَلَّغْ ... وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ =

ص: ۱۲

بگو... و اگر انجام ندهی)، یعنی ابلاغِ زبانی کافی نیست، بلکه ابلاغِ فعلی لازم است، باید یک مراسمی باشد و در این مراسم، آنچه را خدا گفته، به مردم اعلام کنی.

۵. عبارت (فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ) یعنی آنچه باید به مردم ابلاغ کنی، هم وزن رسالت توست، به گونه ای که اگر آن را به مردم نرسانی، گویا اصل رسالت پروردگار را به انجام نرسانده ای و زحمات بیست و سه ساله ات به هدر می رود.

۶. جمله (وَ اللَّهُ يَعْصِي مِمْكَ مِنَ النَّاسِ) نیز بیان می دارد که پیامبر از ابلاغ این امر مهم ترس و هراس داشته است و لذا خداوند وعده می دهد او را

از شرّ مردم حفظ کند. البته روشن است پیامبر اسلام از اینکه جان خود را در راه خدا فدا کند، هراسی نداشته است و لذا در تمام جنگ‌ها در صف مقدم جبهه حضور داشت، بلکه این امر به گونه‌ای بود که پیامبر احتمال می‌داد برخی از مردم آن را نپذیرند و موجب

فتنه و درگیری میان مسلمانان گردد که بیش از آنکه به جان پیامبر ضرر رساند، به مکتب او ضربه وارد سازد. و لذا ادامه آیه می‌فرماید: (إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ) یعنی خداوند اجازه نمی‌دهد کسانی این امر مهم را انکار می‌کنند، به هدفشان برسند و تهدیدی برای تو

ص: ۱۴

و برنامه های تو باشند.

در اینجا سه سؤال مطرح است:

۱. این امر مهم چه چیزی بود که پیامبر تا سال آخر عمرش بیان نکرده بود؟

۲. چه امری بود که اگر پیامبر آن را نمی گفت، زحمات ۲۳ ساله اش به هدر می رفت؟

۳. چه امری بود که پیامبر از گفتنش هراس داشت؟

این مطلب هر چه باشد، جزء دین است، اما از اصول دین یا فروع دین؟ تک تک آنها را بررسی می کنیم تا به نتیجه برسیم.

اصول دین، توحید است و نبوت و معاد. آیا می شود گفت که در این ۲۳ سال، پیامبر (ص) «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» را به مردم یاد نداده بود؟! اولین کلمه ای که به

ص: ۱۵

مردم آموخت، این بود: «قُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَفْلِحُوا». پس این امر مهم توحید نیست.

قطعا نبوت هم نیست، زیرا معنا ندارد کسی که حدود دو ماه دیگر رحلت می کند، بگوید: مردم! من پیامبرم! آیا تا آن زمان به مردم نگفته بود: من پیامبرم!

راجع به معاد هم، پیامبر از همان روزهای اول بعثت مردم را از دوزخ هشدار می داد و تمام سوره های مکی خبر از معاد می دهند. پس آنچه پیامبر باید در آخر عمرش اعلام کند، وقوع قیامت نیست.

اما فروع دین: آیا پیامبر (ص) تا دو ماه مانده به رحلتش از نماز نگفته بود؟! و یا آن حاجیان که از

ص: ۱۶

مکه برمی گشتند تارک الصلاه بودند؟! قطعا آن مطلب نماز نبود. روزه، جهاد، خمس و زکات هم، هشت سال قبل، یعنی سال دوم هجری قانون آنها ص_ادر شده بود. حج هم مراد نیست، زیرا آنها از مکه برمی گشتند. امر به معروف و نهی از منکر نیز بارها در دیگر آیات قرآنی مطرح و بر لزوم آن تاکید شده بود. علاوه بر آن که پیامبر

از بیان این امور هراسی نداشت و آن روزی که تنها بود و با بت ها و بت پرستان مبارزه می کرد نترسید، حالا که بین این همه یار و مرید است، بترسد؟

سؤال: با این اوصاف، آن چیست که پیامبر صلی الله علیه و آله تا اواخر عمرش نگفته بود، توحید و

ص: ۱۷

معاد و نماز و روزه هم نیست، اگر آن چیز باشد، توحید هست، نبوت هست، نماز هست، جهاد هست، امر به معروف و نهی از منکر هست، و اگر نباشد، باقی چیزها هم نیست؟

پاسخ: باید بگوئیم آن امر، امامت است. چون اگر امام معصوم بود، توحید زنده است و گرنه به جای خدا طاغوت حاکم می شود. اگر رهبر معصوم بود، اهداف نبوت دنبال می شود و اگر رهبر معصوم بود، معارف معاد بیان می شود.

۴- نکته ای لطیف

غدیر در قرآن « نکته ای لطیف

در آیات قبل و بعد از این آیه نیز عبارت «مَا أَنْزَلَ» آمده است: در آیه ۶۶ می فرماید: «مَا أَنْزَلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ»، در آیه ۶۷ فرمود: «مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ

ص: ۱۸

رَبِّكَ»، و در آیه ۶۸ می فرماید: «مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُم». این یک امر تصادفی نیست که در سه آیه پشت سر هم، سه تا «مَا أَنْزَلَ» آمده باشد. مورد اول و سوم مربوط به کتاب آسمانی است، که مردم باید آن را به پا

دارند تا از برکات آن در دنیا و آخرت بهره مند شوند. و مورد دوم مربوط به رهبری جامعه است که باید از سوی خدا تعیین گردد و پس از پیامبر، در قالب امام سرپرستی جامعه را بر عهده گیرد.

مهندسی قرآن را ببینید، خدا امامتِ علی بن ابیطالب را گذاشته است بین دو کتاب آسمانی! در یک آیه می گوید: کتاب خدا را به پا دارید، وضع اقتصادیتان

خوب می شود. و در آیه دیگر می فرماید: اگر کتاب آسمانی را به پا ندارید، هويت نداريد و هيچيد. و در ميان اين دو آيه مي گويد: اي پيامبر! علي را معرفي كن. يعني كتاب آسماني و امام معصوم در کنار هم. چنانكه پيامبر در حديث ثقلين فرمود: «انّي تارك فيكم

الثقلين كتاب الله و عترتي اهل بيتي»

۵- آیه اكمال دين

غدیر در قرآن « آیه اكمال دين

«...الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَاَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا...» (مائده/۳)

امروز کافران از دين شما مأیوس شدند، پس از آنان نهراسيد و از من پروا داشته باشيد. امروز دين شما را کامل کردم و نعمتم را بر شما تمام

ص: ۲۰

ساختم و اسلام را به عنوان دین برای شما پسندیدم.

این جملات در میان آیه ای قرار گرفته که آغاز و پایان آن مربوط به خوردنی های حرام همچون گوشت مردار و خوک است. اما روشن است بیان این مطالب که قبلا نیز در قرآن آمده بود: (در سوره های انعام، بقره و نحل)، حرف تازه ای نیست و موجب اکمال و اتمام دین نمی شود، بلکه برخی چیزها باید تکرار شوند تا مؤثر واقع شوند.

اما این چه روزی است که دارای چنین ویژگی های مهمی می باشد؟

روزهای عمر شریف پیامبر اکرم را بررسی می کنیم.

ص: ۲۱

ایشان در ۴۰ سالگی به پیغمبری مبعوث شد و در ۶۳ سالگی رحلت نمود. در این ۲۳ سال رسالت پیامبر، کدام روز است که این آیه با آن مطابقت داشته باشد.

۱. روز بعثت: اولین روزی است که حضرت به پیامبری مبعوث شد. هنوز اتفاقی نیفتاده است که بگوییم امروز دین کامل شد! مثل این است که روز اولی که دانش آموز به مدرسه می رود، معلم به او بگوید: تو امروز فارغ التحصیل شدی!

۲. روز هجرت: هنگام هجرت پیامبر از مکه به مدینه هم، نه دین کامل شده بود و نه کافران مایوس گشته بودند، زیرا از هر قبیله ای یک نفر آمده بود تا

ص: ۲۲

پیامبر را بکشند. و پیامبر علی ابن ابی طالب را در جای خود نهاده بود. پس از آن نیز جنگ های بسیاری به راه انداختند.

۳. روز پیروزی: مسلمانان در برخی جنگ ها پیروز می شدند و در برخی شکست می خوردند. آنجا که شکست می خوردند کفار امیدوارتر می شدند و آنجا که پیروز می شدند دشمن مأیوس نمی گشت و در صدد حمله ای دیگر برمی آمد.

۴. روز فتح مکه: گرچه با فتح مکه، کافران از غلبه بر پیامبر اسلام مأیوس شدند، اما امید داشتند با مرگ پیامبر، مسلمانان دچار ضعف گشته و آنان غالب گردند، زیرا پیامبر پسری نداشت که ادامه

دهنده راه او باشد.

۵. روز نصب امام: روشن است هیچ موضوعی نیست که مایه ناامیدی کامل دشمنان گردد، جز تعیین جانشین، آن هم جانشینی همچون علی ابن ابی طالب که شجاعت و زکاوت او مورد پذیرش همه، از دوست و دشمن بود. و این امر در روز هجدهم ذی الحجه در سرزمین غدیر خم اتفاق افتاد و حضرت علی علیه السلام به امامت مسلمین منصوب گردید. کسی که امام خمینی درباره اش فرمود: اگر پیامبر صلی الله علیه و آله هیچ کاری نمی کرد و فقط

یک علی علیه السلام تربیت می کرد، کافی بود.

ص: ۲۴

غدیر در قرآن « نکات لطیف

۱. قرآن در سه مورد می گوید: در آینده نعمت را بر شما تمام خواهم کرد. یک جا پس از تغییر قبله است که می فرماید: «وَلَأُنْمِتَنَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ» (بقره/۱۵۰) در فتح مکه نیز می گوید: «وَأُتِمِّمَنَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ» (فتح/۲) در پایان آیه کسب طهارت برای نماز نیز می گوید: «وَلَأُتِمِّمَنَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ» (مائده/۶) اما در آیه غدیر خم می فرماید: «أَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي» نعمتم را بر شما تمام کردم. یعنی با نصب امام، نعمت الهی بر مردم کامل شد.

۲. سه مرتبه در قرآن آمده است: «لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ» (توبه/۳۳، فتح/۲۸، صف/۹) یعنی اسلام

بر همه ادیان غالب شده و کره زمین را خواهد گرفت. اما کدام اسلام؟ این آیه می فرماید: اسلامی که کره زمین را فرامی گیرد، اسلام غدیر خم است، زیرا در آیه غدیر خم فرمود: «الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتْ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا» یعنی

اسلامی را که در غدیر خم کامل کردم، به عنوان دین برای شما پسندیدم. آن وقت راجع به آینده جهان می گوید: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسِّرَنَّ لَهُمْ دِينَهُمْ فِي الْمَأْرُضِ ... وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ» (نور/۵۵) خدا به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، وعده داده است که حتماً آنان را در زمین جانشین

[خود] قرار دهد، ... و آن دینی را که برایشان پسندیده است برای آنان مستقر کند.

در غدیر خم می گوید: «رَضِیْتُ»، و در مورد حکومت بر زمین می گوید: «ارْتَضِیْتُ»، ریشه هر دو یکی است. پیداست مکتبی که می تواند همه دنیا را زیر پرچم خودش جمع کند، مکتب اهل بیت علیهم السلام است.

۳. نکته لطیفی از یک طلبه جوان یمنی یاد گرفتم. این یمنی می گفت سنی و شیعه همه قبول دارند که در آخر الزمان فردی از نسل پیامبر قیام می کند که نامش مهدی است و جهان را از ظلم و جور پاک ساخته و حکومت عدل اسلامی را برپا می سازد.

ص: ۲۷

می‌گوییم: شما که قیام مهدی را قبول دارید، و می‌گویید امام با نظر مردم انتخاب می‌شود، خوب رأی بدهید و مهدی را مشخص کنید. می‌گویند: نه، مهدی را باید خدا تعیین کند. می‌گوییم: چطور شد اولین امام را شما تعیین کردید، آخرین آنها را خدا تعیین کند؟ اگر امام جامعه را باید خدا تعیین کند، هم اولش با خداست، هم آخرش. شما به امام اول که می‌رسید، می‌گویید: مردم جمع شدند و بزرگان اجماع کردند و خلیفه

انتخاب شد، می‌گوییم: اگر اولی را رأی دادید، رأی بدهید و یک مهدی انتخاب کنید! چطور تعیین آخرین حاکم جهان به عهده خداست و اولین آنها به عهده مردم؟

اصلاً تعیین امام، کار خداست نه مردم. قرآن می گوید: «وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ» (قصص/۶۸) پروردگار تو هر چه را بخواهد می آفریند و برمی گزیند، و آنان [در این امور] اختیاری ندارند.

البته قرآن در جای دیگر می گوید: «وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ» (شوری/۳۸) «أَمْرُهُمْ» یعنی کارهایی که مربوط به مردم است، باید به صورت شورا انجام شود، اما امامت، «أَمْرُهُمْ» نیست، بلکه «أَمْرُ اللَّهِ» است، کار خداست. خداوند وقتی حضرت ابراهیم را امام کرد، فرمود: «إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا» (بقره/۱۲۴) من که خدا هستم، تو را امام مردم قرار

دادم، ابراهیم گفت: از ذریه و نسل من نیز

امام قرار ده، خدا فرمود: «لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ» عهد من به ظالم نمی رسد. یعنی هر کدام از فرزندان تو که ظالم باشند، به مقام امامت نمی رسند. پس امامت عهد خداست و عهد خدا مشورتی نیست، امر مردم مشورتی است. در جای دیگر هم می فرماید: «أَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ» (بقره/۴۰) شما به عهد من وفا کنید، من هم به عهد شما وفا می کنم. اگر شما آن امامی را که من گفتم پیروی کردید، من هم

به پیمانی که با شما دارم وفا کرده و شما را در دنیا سعادتمند کرده و در آخرت به بهشت جاودان

ص: ۳۰

خواهم برد.

قرآن در جای دیگر می فرماید: «ما كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا» (احزاب/۳۶) هیچ مرد و زن مؤمنی را نرسد که چون خدا و رسولش به کاری فرمان دهند، برای آنان در کارشان اختیاری باشد و هر که خدا و فرستاده اش را نافرمانی کند، قطعاً دچار

گمراهی آشکاری گردیده است.

وقتی خداوند می گوید: پس از پیامبر، علیّ امام جامعه است، دیگر کسی نمی تواند بگوید انتخاب خلیفه با ماست. و امروز نمی توان گفت این یک امر تاریخی بود که گذشته است و ما باید خودمان

ص: ۳۱

فکری کنیم و چاره ای بیندیشیم. ما در زمان غیبت امام معصوم بسر می بریم و وظیفه داریم از کسانی که آن حضرت مشخص فرموده تبعیت کنیم. عالمان پرهیزکار، خیراندیش و به دور از هوی و هوس که امام زمان علیه السلام ولایت جامعه را به آنها سپرده است.

ص: ۳۲

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

